



Téma



Událost



Aktuálně

Dobrá praxe: Nová soutěž SMS ČR, která upozorní na funkční projekty v obcích / str. 1-3

Obce podporují veřejné prospěšné práce. Žádají ale úpravy / str. 4-5

Znáte své krajské manažery? / str. 6

Úvodník

Přihlaste se do soutěže Dobrá praxe Vzájemně si tak pomůžeme v rozvoji obcí



Milé kolegyně, vážení kolegové,

před deseti lety se v Jihlavě sešlo několik stovek nespokojených obcí a založilo se Sdružení místních samospráv ČR. Za první dekádu své existence se členská základna rozrostla na více než půl druhého tisíce obcí a měst. Jsme silným partnerem při tvorbě zákonů a platným ochráncem nejenom menších obcí. Kulaté výročí se chystáme připomenout konferencí, která se uskuteční 23. května v Praze. Součástí nabitého a zajímavého programu bude předání cen prvního ročníku soutěže Dobrá praxe roku. A právě této soutěži je věnován i náš úvodník.



/smscr.cz

Soutěž Dobrá praxe roku má jeden jasný cíl. Chceme zatraktivnit sdílení ověřených a přitom méně tradičních postupů, které fungují v našich obcích. Je přece zbytečné, aby starosta či starostka jedné obce hledali řešení, na které jiná obec, třeba na druhém konci republiky, již dávno zná odpověď.

Asi to všichni známe, při návštěvách různých vesnic se nestačíme divit, co všechno je možné realizovat, jak jsme jako starostové schopni řešit přehřel problémů, které se na nás valí. Podobně při méně formálních setkáních starostů a starostek připomínají třeba večerní diskuze doslova bublající kotlík plný nápadů a námětů. Často jsou slyšet věty začínající slovy „U nás máme...“, „My děláme...“, „Každý rok chystáme...“ a „Zavedli jsme...“. Vedení našich obcí je prostě nesmírně kreativní. V tom, jak se snažíme své vesničky posouvat dál a dál i za velice skromných a obtížných podmínek, jsme nepřekonatelní. Jsme důkazem šikovnosti, která zdobí náš národ již po staletí. A jsme také příkladem úsilí, že nouze naučila Dalibora housti.

Myslím si, že každý z nás lehce najde ve své obci nějaké zajímavé řešení specifické situace. Pokud se podíváme na stránky portálu rokvoebci.cz, už nyní zde objevíme několik pozoruhodných projektů, událostí či ověřených postupů. Příkladem může být letní kino v obci Běleč v Jihočeském kraji nebo založení stromové kaple v Nové Lhotě u Velké nad Veličkou v Jihomoravském kraji.

Přihlásit se do soutěže s příkladem vaší dobré praxe, nápadem, projektem či ověřeným postupem při řešení určitého problému, není vůbec obtížné. Stačí

vyplnit formulář, který naleznete na portálu www.rokvobci.cz. Tento odešlete ideálně s několika fotografiemi či dalšími soubory dokumentujícími daný příklad na adresu dobrapraxe@smscr.cz. Na tento kontakt směřujte, prosím, i případné dotazy k vyplňování formuláře.

Zařazením do soutěže získáte možnost svůj příklad zpropagovat. Nejde jen o vítězství v soutěži, váš projekt bude zařazen do publikace Dobrá praxe z obcí a měst, která vyjde letos na podzim. Samozřejmě bude i zařazení do databáze na portálu www.rokvobci.cz. Díky spolupráci s Národní sítí zdravých měst získáte možnost prezentovat váš příklad v databázi www.dobrapraxe.cz, která má mezinárodní přesah. Získané příklady dobré praxe budou rozděleny do několika kategorií. Vítěz dané kategorie sice nezíská žádnou finanční odměnu či do pronájmu skvělý automobil. Prestižní ocenění Dobrá praxe roku a zájem médií však rozhodně za účast stojí.

Při celé soutěži ale nesmíme zapomínat na hlavní myšlenku. Vzájemně si pomáhat při řešení problémů v našich obcích. Obce přece nejsou firmy, aby si konkurovaly!

*Ing. Mgr. Jan Sedláček
starosta Obce Křižánky
první místopředseda SMS ČR*



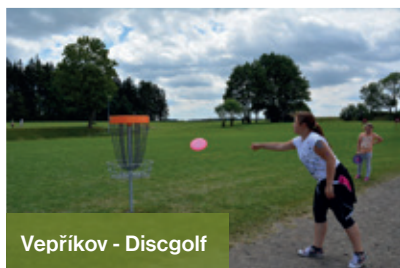


Dobrá praxe: Nová soutěž SMS ČR, která upozorní na funkční projekty v obcích. Přihlaste se také a motivujte tak ostatní obce k zajímavým počínům

Zatraktivnit sdílení ověřených a přitom méně tradičních postupů, které na venkově už fungují, si klade za cíl nová soutěž Dobrá praxe, kterou vyhlásilo Sdružení místních samospráv ČR. „Je přece zbytečné, aby starosta či starostka jedné obce hledali řešení, na které jiná obec, třeba na druhém konci republiky, již dávno zná odpověď,“ vysvětluje místopředseda sdružení Jan Sedláček v úvodníku tohoto zpravodaje.

Přihlásit se do soutěže s příkladem dobré praxe, nápadem, projektem či ověřeným postupem při řešení určitého problému, není vůbec obtížné. Stačí vyplnit formulář, který je k dispozici na portálu www.rokvobci.cz. Ideálně s několika fotografiemi či dalšími soubory dokumentujícími daný příklad je třeba zaslat na adresu dobrapraxe@smscr.cz. Na tomto kontaktu získají zájemci i odpovědi na případné dotazy k vyplňování formuláře. Obce se mohou hlásit do 18. května, k slavnostnímu vyhlášení dojde 28. května na konferenci SMS ČR v Praze.

Ještě Vás nenapadá, s čím se do soutěže přihlásit? Inspiraci Vám mohou být třeba naše tipy:



Vepříkov - Discgolf



Křídla - Vize náměstí



Běleč - Letní kino



Nová Lhota - Stromová alej



Křižánky - Masopustní rej





Tomáše Dubského, starostu obce Vysočina a člena předsednictva SMS ČR



Co byste označil pojmem „dobrá praxe“ v oblasti samosprávy na území Vaší obce či regionu, odkud pocházíte?

Možná bych namísto slovního spojení příklady dobré praxe použil příklady, které se v praxi ukázaly jako dobré. V našem případě to znamenalo, že jsme se před osmi lety rozhodli, že i na relativně malé obci se vyplatí využít služeb architekta. Postupně jsme řešili úpravy veřejných prostranství v místních částech. Někde se přidala lavička, jinde se nově natřela čekárna anebo se doplnily odpadkové koše. Chvilí to vždy vypadalo lépe. Ale pořád jsme cítili, že to není ono, že chybí jasný směr. Proto jsme se rozhodli oslovit architekta, tedy v našem případě paní architektku, která se specializuje na úpravy veřejných prostranství. Seznámila se s naším prostředím, povídala si přímo s občany a připravila rozsáhlý materiál, který obsahoval výkre-

sy současného stavu, nové návrhy, detaily a navíc i podrobný text s vysvětlením záměrů. Projekt řeší i zeleň s ohledem k místním podmínkám. Tento materiál je stále „živý“, postupně se doplňuje, ale hlavně se podle něj realizují změny. Máme dnes nové čekárny, asfaltové plochy střídají kamenné, a původně nevzhledná zákoutí nahrazují přírodní plochy s vodními prvky a vhodnými rostlinami. Práce a konzultace s architekty se může zdát nákladná a zbytečná, ale z vlastní zkušenosti ji určitě doporučuji.

Dobrou praxi na venkově obce prezentují například na nejrůznějších soutěžích. Jaké byste našim čtenářům doporučil?

Určitě bych doporučil účast v soutěži Vesnice roku. Účastnili jsme se jí v letech 2013 až 2015 a byla pro nás výbornou zkušeností. Po úvodním seznamování se do ní postupně zapojila celá obec. Už při vyplňování přihlášky si člověk udělá „svou inventuru“, při přípravě prezentace vidí vesnici trochu jiným pohledem, přemýšlí, co představit a co možná raději ne. Zjistí, že řada věcí se dá udělat jinak a mnohdy to ani neznamená velké náklady. Zajímavé a poučné byly i návštěvy hodnotitelských komisí, kdy se nám dařilo nenásilně zapojovat i místní občany a zástupce jednotlivých spolků. Následně jsem si mohl vyzkoušet i pohled z druhé strany neboť jsem byl dva roky členem hodnotitelské komise v našem kraji, což bylo velkým zdrojem inspirace a nápadů. Příjemné byly i finance spojené se soutěží, které nám umožnily dělat nejenom věci nutné, ale i hezké. Takže jsme mohli přestavět již zmiňovanou čekárnu (i když do staré ještě neteklo) anebo vybudovat novou společenskou místnost

pro členy našich spolků. Jako hlavní ale vidím získané zkušenosti, navázání řady zajímavých kontaktů a nepřehledné množství inspirativních nápadů.

Aktuálně je velmi diskutovaná novela zákona o střetu zájmů. Předsednictvo SMS ČR, jehož jste členem, se nedávno vymezilo proti kompromisu, který by znamenal zveřejňování některých údajů starosty i dalšími osobami. Můžete čtenářům vysvětlit, jaký je aktuální postoj SMS ČR?

Postoj je dlouhodobě neměnný, tedy zveřejňovat příznání by se mělo pouze na základě důvodné žádosti. Nemělo by být volně přístupné a navíc anonymní. Nejlepší by bylo dosáhnout vrácení původního zákona platného před zářím 2017. Na tomto místě je třeba vyzvednout práci předsedy SMS ČR Stanislava Polčáka, který v této záležitosti vyvíjí velkou iniciativu a má naši plnou podporu. Je potřeba si uvědomit, že současný stav povede k odlivu zájemců o komunální politiku, což je špatný směr. Zúčastnil jsem se konference v poslanecké sněmovně k právě zmiňovanému kompromisnímu řešení a paní poslankyně a páni poslanci zde vyslechli odmítavé názory starostek a starostů z celé republiky. Bylo až smutné sledovat obhajování zástupců ministerstev tzv. „bonz“ tlačítka a vysvětlování, že oni si přece prověří a ověří. Skutečně je to nutné a potřebné? Obávám se, že si řada slušných lidí řekne, že toto už nemají zapotřebí a raději do komunální politiky nepůjdou. Je potřeba se důrazně ohradit a dát jasně najevo svůj názor.

Události



SMS ČR spolupracuje s SPÚ na konferenci o pozemkových úpravách

Navázání na dosavadní spolupráci mezi SMS ČR a Státním pozemkovým úřadem (SPÚ) bylo předmětem jednání v pondělí 12. 2. v Praze.

SMS ČR zde zastupoval Karel Ferschmann. „Požadují od nás aktivní spolupráci při přípravě a organizaci další konference o pozemkových úpravách, která by se měla uskutečnit příští rok v květnu,“ řekl Ferschmann s tím, že tematicky by se měla konference zaměřit zejména na problematiku provedení protierozních opatření v krajině podle schválených KoPÚ a jejich právní vymáhání (např. pokud jsou pozemky v katastru již převedeny do TTP, avšak zemědělec odmítá změny provést a stále je oře). Konference zacílí rovněž na vymahatelnost práva orgány ochrany půdního zemědělského fondu či na možnosti obcí, které převzaly do svého majetku dokončená společná zařízení a cestní síť KoPÚ (což je podmínkou SPÚ), které jim následně zničí těžká zemědělská technika.

Strategie nedává jasnou odpověď na otázku vylidňování venkova

Strategii regionálního rozvoje, která se průběžně připravuje na roky 2021+ byla tématem schůzi pracovních skupin Venkov a Regionální, které se konaly ve středu 7. 2. Za SMS ČR se jich účastnil Tomáš Chmela a Radim Sršeň. „Je pozitivní, že ministerstvo pro místní rozvoj se snaží se všemi komunikovat. My, zástupci venkova, jsme ovšem velmi znepokojeni tím, že strategie nedává odpověď na otázku, zda bude stát i nadále podporovat odliv obyvatel a veřejných služeb z venkova na úkor posilování role největších měst v ČR,“ sdělil tajemník Chmela s tím, že SMS ČR bude i nadále tvrdě hájit vizi živého venkova České republiky.



Obce podporují veřejně prospěšné práce, žádají ale úpravy

Jako přínosný hodnotí obce koncept veřejně prospěšných prací (VPP). Z průzkumu mezi starosty, který se uskutečnil v prvních březnových dnech, však vyplývá, že by VPP mohly fungovat lépe. SMS ČR proto vyzývá k tomu, aby se problém řešil v rámci diskusí k novele insolvenčního zákona.



Obce institut veřejně prospěšných prací podporují i přesto, že na něj doplácí z vlastních zdrojů. Měsíční odměnu pracovníků musejí dorovnávat do úrovně minimální mzdy. Chápou, že se jedná o způsob, jak u dlouhodobě nezaměstnaných a jinak znevýhodněných osob udržet pracovní návyky a usnadnit jejich opětovné zapojení do pracovního procesu.

„Obce a města jsou nejčastějšími partnery úřadů práce při zaměstnávání lidí v rámci VPP. Byly by proto rády, kdyby se do konceptu promítly některé jejich zkušenosti a VPP tak fungovaly efektivněji a flexibilněji,“ říká předseda SMS ČR Stanislav Polčák. SMS ČR proto udělalo mezi starosty vlastní průzkum, jehož cílem bylo najít nejčastější problémy, na něž v souvislosti s VPP obce narážejí.

Do březnového průzkumu se zapojilo více než 400 respondentů ze všech krajů

„Z výsledků vyplývá, že téměř 90 procent starostů má zájem na pokračování veřejně prospěšných prací jako součásti aktivní politiky zaměstnanosti. Zároveň však ukazují na závažné problémy, které fungování projektu komplikují,“ sdělila poslankyně Věra Kovářová (STAN). Zmínila, že vadí především nedostatek vhodných uchazečů. Zároveň je nemožné zaměstnat vhodného a osvědčeného pracovníka na déle

než 12 měsíců nebo s ním smlouvu uzavřít opakovaně, bez povinné tříměsíční pauzy. Obcím zde tedy chybí větší flexibilita ze strany státu,“ dodala.

Negativní dopady komplikací přibližuje starosta obce Němčovice Karel Ferschmann: „Problém vzniká zejména u lidí, kteří se osvědčili jako předáci pracovních skupin a jejichž odchod má pak negativní vliv na fungování celého týmu. Při současném nedostatku vhodných uchazečů tak dochází k paradoxní situaci, kdy člověk, který by byl ochotný a schopný pracovat, je v evidenci

úřadu práce, a my na jeho místo nemůžeme nikoho sehnat,“ říká.

Mezi další komplikace VPP, které starostové v průzkumu uvedli, patří časté změny pravidel, nemožnost získat jmenný seznam osob zařaditelných mezi uchazeče o VPP, fingování zdravotních problémů nebo to, že obce musejí doplácet měsíční odměnu pracovníka do výše minimální mzdy.

Překážkou jsou exekuce

Poměrně negativně se starostové stavějí v rámci VPP k zaměstnávání osob, které čelí exekucím. „Téměř 45 procent starostů uvádí, že exekuce je vážnou překážkou pro to, aby uchazeče o VPP zaměstnali. Důvodem je vyšší administrativní zátěž obcí při výplatě, ale i to, že částka nezabavitelného minima je v současnosti příliš nízká a působí demotivačně,“ vysvětlil Stanislav Polčák. „Přitom právě u této skupiny lidí je mimořádně žádoucí, aby se znovu zapojili do pracovního procesu a dokázali se z dluhové pasti vymanit,“ připomněl. SMS ČR by proto přivítalo, kdyby se s novelizací insolvenčního zákona o problému odpovědně diskutovalo. „Umíme si představit i některá řešení, která by ho mohla zmírnit,“ dodal Polčák. Jako příklad uvádí navýšení nezabavitelného minima těm lidem s exekucí, kteří projdou kurzem finanční gramotnosti a mají tak větší předpoklady pro to, aby svou obtížnou situaci dokázali vyřešit.





Lidé placení z dotací na VPP jsou zadarmo drazí, vyplývá také z průzkumu

Starostové připojili k dotazníku SMS ČR desítky podnětů. Některé jejich zajímavé zkušenosti zveřejňujeme.

Hned mají neschopenky

Chelčice: Stále se setkávám se zneužíváním dávek osobami, které jsou v evidenci nezaměstnaných a zároveň podnikají či vykonávají jinou výdělečnou činnost. V okamžiku jejich vyslání ÚP na VPP do obce si bez problémů opatří lékařské osvědčení (ani to nemusí být klasická pracovní neschopnost!) a k výkonu VPP prostě nenastoupí. Problém vidím v přílišné benevolenci pravidel pro nezaměstnané a nedůsledných kontrolních mechanismech jak vůči osobám v evidenci ÚP, tak i některých praktických lékařů!

Trávu nakonec pokosí starosta

Horní Břečkov: Hlavním problémem je nevhodné zaměstnávání stejných osvědčených pracovníků, o kterých víme, že dokáží zacházet s náradím, chtějí pracovat, odvádí práci vzorně, nefingují nemoci, aby nemuseli do zaměstnání. Na tyto již dotaci nedostaneme. Dostali bychom ji na občany, kteří rovnou řeknou, že na sociálních dávkách je jim lépe a nepřejí si pracovat. Pak to dopadá tak, že na obci chodí kosit trávu starosta, protože zaměstnanci jsou v pracovní neschopnosti. Takže si ani žádnou šanci k uchování pracovních návyků nezaslouží a odnáší to pak starosta stížnostmi od občanů, výsměchem od dotovaných zaměstnanců a bezmocí. Nakonec zaměstná dva zaměstnance na dobu neurčitou, platí je z rozpočtu a odmítá vyjednávat s ÚP. Ušetří si spoustu problémů, nervů a papírování na ÚP, a i zde je jim lépe, protože třetina starostů to vzdá a vezme lidi, kteří chtějí pracovat. Lidé placení z dotací jsou zadarmo drazí. Mnohonásobně jed-

nodušší a lepší je v tomto směru spolupráce s mediační a probační službou, kde si trestanci odpracovávají trestné hodiny.

Měli bychom je vyplácet každý týden, jinak nevyjdou

Prosenice: Zaměstnáváme spoluobčany dlouhodobě evidované na úřadu práce z různých důvodů - zdravotních, kvůli péči o rodiče, když nemohou pracovat na celý úvazek. Ti lidé potřebují nějaký životní program. Pokud je nezaměstnáme, nebudou schopni vrátit se na trh práce a skončí na ulici. Od července pracují na dohody o pracovní činnosti, z poloviny minimální mzdy 5500 Kč odvedeme státu cca 1800 Kč a jim po zaplacení sociálního a zdravotního pojištění zbyde zhruba 4200 Kč. Bez rozumné pomoci státu je to pro nás z pohledu přínosů nákladů neefektivní. Myšlenka, že v rámci programu úřadu práce dojedou do města na motivační seminář, kde je administrátoři placení z evropských peněz budou školit, je z mého pohledu iluzorní. Je to složitý problém, který nemá jednoduchá řešení spočívající jen v penězích. Je potřeba je vyplácet ne měsíčně, ale týdně, nebo několikrát týdně, jinak s penězi nevyjdou. Je třeba se zaměřit na exekutory a trh s realitami, exekuce někdy začínají výhodnou půjčkou zacílenou na člověka vlastního nemovitost. Mám dva takové případy a není, jak se bránit...

Potřebujeme opakovaně zaměstnávat tytéž osoby

Trstěnice: Pro malé obce je důležité, aby měly možnost opakovaně zaměstnávat

tytéž osoby. Jsou zaškolení, znají místní poměry, vědí co je zapotřebí. Mohou dohlížet na pracovníky, kteří „nejsou tak šikovní“. Pokud takové zaměstnance obec nemá, musí funkci zastávat starosta obce a kontrolovat několikrát denně zaměstnance na VPP, což mu krátí čas, který by měl věnovat opravdově důležitým věcem. Podle mých zkušeností se ale mnohdy jedná o nezaměstnatelné osoby, bez pracovních návyků, alkoholiky, osoby se základním vzděláním. Některé musím kontrolovat třikrát denně a vysvětlovat jim, co mají dělat, neboť za 10 minut neví. Občané poté hodnotí záporně přínos pro obec, neboť za některými není vidět žádná práce. Osobně oceňuji, že mají alespoň zájem jít a trochu pracovat. Některé lidé nebudou dělat vůbec.



Zásobníky reflexních prvků pro naše členské obce zdarma!

Tak zněla nabídka SMS ČR, která na podzim loňského roku obletěla kraje. V obcích, které nabídku na dodání zásobníku se znakem obce a sadou 500 kusů reflexních samolepek zdarma využily, se již začínají objevovat zásobníky umístěné na veřejných místech. Takto to vypadá třeba v malebné vsi Budislav v Pardubickém kraji, kde je zásobník umístěn přímo u autobusové zastávky. Věříme, že reflexní samolepky budou chránit bezpečnost chodců.

Omezení kompetencí malých obcí a jejich slučování SMS ČR odmítá

Živou diskuzi o budoucím nastavení spolupráce obcí v České republice podnítilo jednání Řídícího výboru pro optimalizaci veřejné správy v území, které se konalo ve středu 7. 2. Za SMS ČR se setkání účastnil Pavel Eliáš. Ten zde také jednoznačně odmítl jakékoli direktivní formy meziobecní spolupráce, jež by znamenaly omezení kompetencí malých obcí a cestu k jejich slučování.



Znáte své krajské manažery?

Většina z nich už se horlivě pustila do práce a začala navštěvovat členské obce, kde pomůže s řešením aktuálních témat, jako je nyní třeba GDPR. Manažera pro každý kraj zaměstnává SMS ČR tak, aby měl obcím kdo pomáhat a naslouchat „pěkně zblízka“. Kdo jsou, co je zaměstnává a jak se na svou novou práci těší? Přečtěte si v krátkých medailoncích.



Olomoucký: Tomáš Pavelka

Od narození žiji v obci Mořice na Prostějovsku, kde jsem se díky spolupráci s předchozím starostou a jeho týmem začal podílet na kulturních aktivitách v obci. Tehdy začala má práce pro venkov. Dnes se starám o obecní knihovnu, studuji právo na Masarykově univerzitě a od února pracuji pro SMS ČR jako manažer a pověřenec GDPR pro Olomoucký kraj. U práce pro SMS ČR lze vidět její smysluplnost a význam pro budoucnost. Členové společně intenzivně spolupracují, vyměňují si zkušenosti a pracují na chytrých řešeních pro obyvatele naší země. Je mi ctí být při tom a podílet se svým dílem.

Jihomoravský: Lenka Matějová

Jsem absolventkou Ekonomicko-správní fakulty a Právnické fakulty Masarykovy univerzity. V současné době dokončuji doktorát v oboru veřejná správa se zaměřením na místní samosprávu. Žiji v Brně, a i proto jsem se stala krajskou manažerkou pro Jihomoravský kraj. Pro SMS ČR pracuji od března 2017 na pozici legislativního analytika. Práci krajského manažera chápu jako další možnost, jak pomáhat starostům a jejich obcím při naplňování jejich práv a povinností. Velmi se těším na spolupráci se všemi členy v Jihomoravském kraji a ráda do SMS ČR přivítám obce nové.

Liberecký: Petra Černá

Bydlím ve Zlaté Olešnici, krajskou manažerskou jsem od června 2017. Mimo manažerské práce budu nyní pro spoustu z vás vykonávat funkci pověřence pro ochranu osobních údajů podle Obecného nařízení o ochraně osobních údajů

(GDPR), které budou poskytovány počínaje 25. květnem 2018.

Moravskoslezský: Daniel Stuchlík

Jsem z obce Jistebník, na naši budoucí spolupráci a její viditelné výsledky se velmi těším.

Vysočina: Marcela Syrová

Narodila jsem se v Chomutově, dětství strávila v Kadani, na Pacovsku, Třebíčsku a v Českých Budějovicích. Pracovala jsem ve městech od Náměště nad Oslavou, přes Tábor, Prahu až po Jince. Člověk má být tam, kde to má rád, kde má rodinu, zázemí, přátele. Jsem ráda, že mohu pracovat ve prospěch obyvatel kraje, který je mi nejbližší. Těším se na cestování v rámci regionu, místa známá i neznámá, na setkání s Vámi a věřím, že tato práce bude pro mne tou pravou a povede k oboustranné spokojenosti.

Zlínský: Renata Bednářová

Krajskou manažerkou budu od dubna. Ze svých dosavadních pracovních zkušeností a studia na vysoké škole vychází má snaha napomáhat v rozvoji obcím a menším městům, které se ve Zlínském kraji nacházejí. Vynasnažím se přispět k soudržnosti obcí, nabídnout zajímavý vzdělávací systém a především prezentovat jejich zájmy odpovědným osobám na krajské a celostátní úrovni. Bude mi velkou ctí se s Vámi potkávat a podílet se na rozvoji obcí a tím i celého kraje.

Královéhradecký: Zdeněk Kašpar

Královéhradecký kraj je mým rodným regionem, a i proto je mi velmi blízký. Jsem

velice rád, že mohu být součástí Sdružení místních samospráv ČR a podílet se na rozvoji obcí právě tady. Je důležité podporovat činnost obcí a rozvíjet život na venkově.

Pardubický: Kristýna Vodrážková

Manažerkou pro Pardubický kraj jsem už od září 2017. Zapojuji se do organizování akcí, jako jsou např. krajské semináře, připravuji krajský zpravodaj, jsem kontaktním člověkem pro zástupce členských obcí a účastním se jednání krajského předsednictva. Funkci krajského manažera plním velmi ráda a práce s ní spojená je zároveň mým koníčkem.

Praha: Karel Ulm

Žiji v Praze a pocházím z Prahy. Jako manažer jsem v minulosti působil pro kraj Karlovarský, Středočeský, Ústecký. Postgraduálně jsem studoval veřejnou správu, a tak práce v SMS ČR, zejména pak kontakt se starosty a místními samosprávami a jejich složkami, pro mě není náročná. V České republice existuje přehrále malých obcí, které jistě potřebují pomoc platformou, jako jsou lokální sdružení, svazky obcí, ale i velkých organizací jako je SMS ČR. To nejen z pozice své propojenosti ve všech krajích (od roku 2017 i v Praze) může čerpat ze zkušeností starostů a pomáhat ve společném úsilí, aby došlo k vyřešení problémů i „padesátihlavě vsi“.

Středočeský: Martina Jiříková

Pocházím z Červených Janovic, obce nedaleko Kutné Hory. Ve vystupovaném vysokoškolském oboru - Regionální rozvoj jsem se našla a pozice krajského manažera je pro mě výzvou. Mým polem působnosti bude Středočeský kraj. Těším se na naši budoucí spolupráci a zajímavé výsledky.

Ústecký: Marek Komárek

Rozvojem českého venkova se zabývám už několik let v rámci svého účinkování na Katedře sociální geografie a regionálního rozvoje. Se SMS ČR jsem začal spolupracovat v minulém roce na projektu Společně pro udržitelný rozvoj venkova v roce 2017, čímž jsem získal příležitost na vlastní oči poznat lokální rysy našich vesnic. Proto především obrovská rozmanitost Ústeckého kraje a jeho významný potenciál pro rozvoj jsou důvody, proč se na svou práci na severozápadě Čech tolik těším.



Obce poškozené Energií pod kontrolou podávají hromadně trestní oznámení

Kvůli Energii pod kontrolou už přišly stovky škol a obcí o více než 160 milionů korun. Teď by navíc měly platit vysoké pokuty, které se celkově mohou vyšplhat až k desítkám milionům.

Výzvy k uhrazení jim rozeslala společnost Energie Pro. Peníze od obcí chce jako penále za to, že od ní neodebíraly elektřinu a plyn. Smlouvy se společností přitom byly podepsány za zády obcí, jejich starostové je proto považují za neplatné. Poškozené subjekty podávají nyní hromadně trestní oznámení, vyjadřující jejich společné stanovisko.

Všechny poškozené obce uvěřily lákavé nabídce Energie pod kontrolou: obcím, městům a školám slibovala za podpory KDU-ČSL výhodnější nákup elektrické energie a plynu. Po třech letech však ze společnosti zbyla jen vytunelovaná skořápka a čtvrt miliardy dluhů. Její ředitel David Tejml byl vloni kriminalisty obviněn ze zpronevěry. Kromě ztráty peněz kvůli údajnému tunelu však obce musí řešit další problém. Tejml ještě před tím, než celý případ vyvrcholil, převedl všechny smlouvy na odběrná místa s obcemi na Energii Pro. Bez jejich vědomí za ně odsouhlasil odběr elektřiny a plynu na období do konce roku 2019.

Obce tento převod považují za neplatný a mezitím smlouvy na dodávky elektřiny uza-

vřely s jinými společnostmi. Jde o hodně: pokud by skutečně pokuty za celé čtyřleté období zaplatily, Energie Pro by od nich vybrala desítky milionů korun. Na celé situaci je zvláštní i to, že Energie Pro za převzetí zákazníků dokonce dostala od Energie Pro zaplacenou, přestože platit měla spíše ona. Tato nestandardnost je napadána v insolvenčním řízení Energie pod kontrolou.

Poškozené subjekty podávají hromadně trestní oznámení, vyjadřující jejich společné stanovisko ve věci, neboť se domnívají, že jednotlivým podáním učiněným některými z nich orgány činné v trestním řízení bohužel doposud nevěnují adekvátní pozornost, resp. na ně adekvátně nereagují. Z administrativních důvodů činí jednotliví poškození toto podání samostatně z jejich datových schránek či datových schránek jejich zástupců.

„Věřitelský výbor EPK připravil návrh velmi jednoduchého vzorového podání podle již podaného Podání insolvenčního správce a Sdružení poškozených obcí, kterým by se mohly jednotlivě připojit také další obce,“

uvedl Roman Jílek, starosta Boršic, jedné z poškozených obcí. „Jeho přílohou je jednak podání Sdružení poškozených obcí, na které by se v plném rozsahu odkazovalo, a dále přihláška pohledávky příslušné obce již uskutečněná v insolvenčním řízení, včetně příloh. Podání by pak bylo po doplnění údajů realizováno vždy z datové schránky příslušné obce, ideálně opět na PČR, KSZ i VSZ,“ dodal s tím, že podobně postižené obce mimo Zlínský kraj mohou informaci rovněž využít nebo přímo starostu kontaktovat.

V kauze Energie pod kontrolou přišlo o peníze více než 400 věřitelů, kteří do insolvenčního řízení přihlásili pohledávky za 240 milionů korun. Policie nicméně na účtech firmy zajistila necelých pět milionů. Tejmla stíhá za zpronevěru skoro 50 milionů korun.

Zdroj: Roman Jílek, starosta obce Boršice a s využitím informací na www.irozhlaz.cz

Vzdělávací program pro zástupce obcí ve čtyřech krajích pokračuje i v roce 2018



Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Sdružení místních samospráv ČR připravilo v rámci realizace projektu „Podpora volených zástupců obcí I. typu“ i v letošním roce vzdělávací program, který navazuje na zkušenosti z loňského roku. Vzdělávací program se skládá z 24 hodin prezenčního vzdělávání a 20 hodin e-learningu.

Školení zahrnuje 13 dílčích témat

(Zákon o obcích a související předpisy, Veřejné finance, dotace, majetek obce, pohřebnictví, Evidence obyvatel, ochrana osobních údajů, Stavební zákon, Občanský zákoník, Zákoník práce, Správní řád, Kontrolní řád, Školství, Životní prostředí, Sociální oblast, Oblast dopravy, Krizové řízení).

Vzdělávací program je připravován ve spolupráci se zkušenými starosty obcí I. typu. Největším přínosem kurzu jsou lektori z praxe, kteří s vámi prodiskutují i konkrétní situace. Zvolená témata jsou vybírána přesně tak,

jak se s nimi na obcích setkáváte. Přidanou hodnotou je osobní setkání účastníků, kteří si mohou předat svoje zkušenosti. Vzdělávací program se koná ve 4 krajích formou dvou dvoudenních kurzů. Účastníci kurzu se zavazují zúčastnit se minimálně 85% prezenční výuky a 100% části e-learningu. Vzdělávací program je určen pro starosty, místostarosty a volené zastupitele z celé České republiky a je zcela ZDARMA. Nově se mohou zúčastnit i účetní, referenti a tajemníci úřadů. Nejste vázáni místem bydliště, můžete se přihlásit do kteréhokoli regionu.

Termíny konání vzdělávacího programu a kontakt na regionální koordinátory v daném kraji:

Pardubický kraj:

12. - 13. 4. a 26. - 27. 4. 2018, Jozef Petre-
nec, 606660233, starosta@drtec.cz

Kraj Vysočina:

10. - 11. 5. a 22. - 23. 5. 2018, Dagmar Vaň-
ková, 777140466, starosta@jerisno.cz

Zlínský kraj:

26. - 27. 4. a 10. - 11. 5. 2018, Edita Nezva-
lová, 604345806, info@smscr.cz

Jihomoravský kraj:

3. - 4. 5. a 17. - 18. 5. 2018, Martina Bílová,
602456734, starosta@tvarozna-lhota.cz

Pojďte se poradit s našimi zkušenými lektory a setkat se s kolegy z regionu. Uspadíme Vám Vaši práci předáním potřebných informací a představením příkladů dobré praxe.

*Jitka Boučková,
DiS., koordinátorka projektu*

Projekt „Podpora vzdělávání volených zástupců obcí I. typu“
reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/000
2997 je spolufinancován z EU.



Stát zaspal, když nenašel uplatnění pro poštovní pobočky, shoduje se SMS ČR s ministrem vnitra

Dostupnost a kvalita poštovních služeb byly předmětem schůzky s ministrem vnitra Lubomírem Metnarem. Za SMS ČR se jí zúčastnil předseda sdružení Stanislav Polčák s členkou předsednictva a poslankyní Věrou Kovářovou.

„S panem ministrem jsme se shodli na tom, že v případě České pošty trochu zaspal stát, když se mu nepodařilo najít odpovídající uplatnění pro pobočkovou síť České pošty v jednadvacátém století,“ sdělil Stanislav Polčák. „Stát by měl v kontextu klesajícího zájmu o klasické poštovní služby využít stávající pobočkovou síť ČP k tomu, aby si občané mohli na pobočkách vyřizovat agendu, kvůli níž dnes musejí obíhat řadu dalších úřadů,“ vysvětlil s tím, že takové řešení by mohlo vést k udržení dostupnosti poštovních služeb při zachování efektivního fungování pobočkové sítě.

K přebírání poboček je třeba obce více motivovat

Představitelé SMS ČR jednali s ministrem také o projektu Pošta Partner, který předpokládá zřizování poštovních franšíz v režii obcí. „Takový model je obvyklý i v jiných evropských zemích. Způsob, jakým se zavádí u nás, obce velmi zatěžuje,“ řekl Polčák s tím, že ministra vyzval k tomu, aby stát obce k přebírání poštovních poboček více motivoval a při jejich provozování je

efektivněji podpořil. „Dnes téměř polovinu nákladů na provoz Pošty Partner doplácí obce, u menších to představuje významnou část rozpočtu, což vede ke stagnaci rozvoje v jiných oblastech. Podle našeho návrhu by měl stát hradit 75 procent celkových nákladů,“ říká Polčák. Upozorňuje také na to, že by měla být zajištěna zastupitelnost pro případ nemoci nebo dovolené speciálně vyškoleného pracovníka, který pro obec provoz Pošty Partner zajišťuje. „Pošta by měla mít k dispozici tým, který by zastupování řešil, malé obce to nejsou schopné zajistit,“ dodal.

Klesá kvalita doručovacích služeb

Zástupci SMS ČR tlumočili ministru Metnarovi také nespokojenost obcí a jejich představitelů s klesající kvalitou doručovacích služeb. Nejpalčivějším problémem je podle nich to, že poštovní doručovatelé se nesnaží doručit zásilku ani v případě, kdy je adresát doma. Tento nešvar se v posledních letech rozšířil.

Ministr Metnar informoval, že zřídí pracovní skupinu zabývající se budoucností České

pošty. Přizváno bude i SMS ČR. Aby zde zprostředkovalo zkušenosti obcí, jejichž zájmy hájí.

Vadí minimální provozní doba

Hustota pošt je aktuálně upravena vyhláškou ČTÚ, nařízením vlády z roku 2015 a nově vydanou poštovní licencí. V současnosti fungují pošty na 3200 místech. Jako problematický vidí SMS ČR vyhláškou stanovený minimální rozsah provozní doby. Ten je pouze 15 hodin týdně; u pošt v obcích, které nedosahují vyhláškou stanovené parametry, dokonce pouze 10 hodin týdně.

SMS ČR dlouhodobě navrhuje, aby se dostupnost poštovních služeb rozšířila na minimálně 20 hodin týdně, přičemž dva dny v týdnu by mělo být povinně otevřeno do 18 hodin. Důvodem je mimo jiné v posledních letech dramaticky zvýšená míra dojíždění do zaměstnání, pracovní nasazení lidí v produktivním věku či posunutá pracovní doba do odpoledních hodin. Rozhodování o parametrech časové dostupnosti poštovních služeb by podle SMS ČR mělo tyto demografické jevy zohlednit.

SMS ČR odmítá sankce pro obce za neúmyslné porušení GDPR



Neúmyslné porušení evropského Obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) by se nemělo pokutovat až do výše 15 milionů korun. Odmítá to Sdružení místních samospráv ČR a trvá na tom, aby vláda v zákoně o zpracování osobních údajů ponechala návrh ministra vnitra Metnara, který prošel i legislativní radou vlády. Podle něj by obce za nedbalostní porušení GDPR měly být pokutovány pouze maximálně 5 až 15 tisíci korunami.

„Na takovém postupu jsme se domluvili s ministrem Metnarem, který měl pro naše oprávněné požadavky pochopení. Jím předložená verze zákona obsahovala novou skutkovou podstatu, a to neúmyslné porušení obecného nařízení o ochraně osobních údajů ze strany obcí s podstatně nižšími sankcemi,“ vysvětluje předseda Sdružení místních samospráv ČR europoslanec Stanislav Polčák. Tato verze prošla také legislativní radou vlády. Zohledňuje, že obce ve většině případů nakládají s osobními údaji proto, že jim to nařizují různé zákony, tedy nikoliv ze své vůle. „GDPR přitom mělo za

cíl zejména zabránit zneužívání osobních údajů ze strany komerčních subjektů. Takto přísné sankce pro obce jsou pak v rozporu s původním posláním GDPR,“ dodává Polčák.

Vláda však ve svém návrhu zákona úlevu pro obce zrušila. Členka předsednictva SMS ČR a poslankyně parlamentu Věra Kovářová již avizovala, že v rámci projednávání zákona předloží pozměňovací návrh, který navržené sankce pro obce zruší. „Tak vysoké sankce za neúmyslné porušení pravidel GDPR by byly pro řadu obcí zcela likvidační. Původní dohoda s ministrem Metnarem měla obce

uklidnit, aktuální znění zákona je však staví na stejnou úroveň jako jiné právnické osoby, a to nepovažujeme za správné,“ říká Kovářová.

Nejde přitom o nikterak nesystémový krok. „V Rakousku umožňuje národní legislativa pokuty zcela zrušit. Nevidím důvod, proč bychom při zavádění evropských nařízení měli být papežštější než papež a komplikovat situaci obcím, na které jsou již tak kladeny enormní nároky,“ dodává Kovářová.



Díl druhý: Veřejné finance – příjmy obcí a jejich souvislosti

Ve Zpravodaji SMS ČR Vás postupně seznamujeme s třinácti tématy vzdělávacího kurzu „Škola člena zastupitelstva obce“, který se koná v rámci projektu „Podpora vzdělávání volených zástupců obcí I. typu“ a je spolufinancován z EU.

Příjmová stránka rozpočtu obcí patří k nejdůležitějším oblastem, které jsou ve veřejných financích sledovány. Výše obecních příjmů je úzce provázána s rozsahem odpovědnosti a pravomocí, kterou má obec v oblasti zabezpečení veřejných statků a služeb. V České republice se tento rozsah ve srovnání s jinými evropskými státy nachází „někde uprostřed“. Nejsledovanějšími oblastmi příjmové stránky obcí je rozpočtové určení daní a problematika sdílených daní, výše možného zadlužení a nově i zákon o rozpočtové odpovědnosti.

Rozpočtové určení daní

Největší podíl na celkových příjmech obcí mají dlouhodobě daňové příjmy. Jsou tvořeny z 95 procenty tzv. svěřenými daněmi a podíly na výnosech tzv. sdílených daní. Celkově tvoří více jak polovinu všech příjmů obce. Jejich výši v budoucích letech lze přibližně zjistit na základě predikčních dokumentů centrální vlády (Fiskální výhled ČR na stránkách Ministerstva financí) a kalkulaček RUD, které jsou na internetu běžně dostupné. Výhodou daňových příjmů je právě jejich predikovatelnost, zároveň jsou ale výrazně závislé na vývoji ekonomiky. Silný vliv na podobu rozdělování daňových výnosů mezi stát a ÚSC má bohužel i politické zastoupení a zájmy politiků na centrální úrovni.

U sdílených daní platí že, stát i ÚSC mají stejnou daňovou základnu a konstrukce daně je stanovena celostátně, bez možnosti ÚSC ji nějak ovlivnit. Jejich smyslem je především vyrovnat fiskální nerovnováhy mezi různými samosprávami, na druhou stranu nerespektují zásadu původu daně. Užití přerozdělených výnosů je ponecháno na samosprávném rozhodnutí obcí. Daňové příjmy jsou tedy neúčelové. U svěřených daní platí, že celý jejich výnos plyne do rozpočtu obcí. V České republice se jedná pouze o daň z nemovitostí a do konce roku 2016 to byla i část daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podnikání (podle místa trvalého bydliště), tzv. motivační složka.

V oblasti RUD lze dlouhodobě sledovat snahu obcí, aby se zvyšovaly jejich podíly na výnosu sdílených daní. Případně alespoň, aby docházelo k vyrovnávání rozdílů mezi 4 největšími městy (Praha, Brno, Plzeň a Ostrava) a ostatními obcemi v republice prostřednictvím změn koeficientů

násobků postupných přechodů. V současné době totiž připadá na jednoho obyvatele těchto 4 největších měst dvojnásobek příjmů z rozpočtového určení daní ostatních obcí v republice a na pražského obyvatele je to dokonce trojnásobek. V posledních letech se také rozvinula debata nad jednotlivými koeficienty RUD. Poměrně často se objevují návrhy doplnit systém propočtu RUD pro obec o další koeficient. Tím by se měl podle některých návrhů stát počet občanů s věkem nad 65 let žijící v obci. Jde především o reakci na demografický vývoj obyvatelstva a stárnutí populace v menších obcích. Na tyto změny musí být schopny obce reagovat a zároveň tyto změny znamenají do budoucna zvýšený tlak na obecní rozpočty.

Zadlužení, příčiny, důsledky, řešení

S příjmovou stránkou rozpočtu souvisí také problematika zadlužení a otázka, jestli existuje nějaká hranice optimální výše úvěru podle rozpočtového omezení obce. Na toto neexistuje žádná odpověď, a ani vědecké a teoretické poznatky toto neuvádí. Při úvahách o úvěru je nutné zohlednit především jeho výši, dobu splacení, výši splátek, účel úvěru, jeho významnost a případně potřebnost pro rozvoj obce. Ale je nutné myslet i na horší scénáře vývoje splacení a zabývat se i případnými možnými rezervami obce – výši a struktury majetku, likviditou apod. Např. u evropských projektů je významná otázka udržitelnosti. Ta může znamenat i několikaleté vynakládání nemalých finančních prostředků z rozpočtu obce. Nakonec je nutné si uvědomit, že obce jsou velmi dobrými a bonitními klienty bankovních institucí. Jen z prostého faktu, že jsou vlastníky často rozsáhlého majetku, a jejich příjmy jsou trvalé a poměrně dobře predikovatelné.

Obce se ať už úmyslně, či neúmyslně zadlužují z mnoha důvodů. Ale stát za závazky obcí neručí, obec je samostatnou právnickou osobou a odpovědná za svoje rozhodnutí. Proto případné problémy se splácením dluhů jsou problémem samotné obce. V České republice neexistuje definice majetku, který lze např. zastavit, a který ne. Obec nemohou vyhlásit bankrot, tak jako jiné právnické, či fyzické osoby.

Ministerstvo financí sleduje zadluženost obcí a jimi zřízených příspěvkových or-

ganizací prostřednictvím tzv. Soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU). Součástí vzorce jsou údaje z účetních i finančních výkazů – hodnota majetku a běžných aktiv, stavy na bankovních účtech. Kromě míry zadluženosti je významným ukazatelem i běžná likvidita. Obce, jejichž ukazatel celkové likvidity je v intervalu $<0;1>$ a zároveň podíl jejich cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům je vyšší než 25 procent včetně, jsou osloveni MF a požádány o zdůvodnění neuspokojivého stavu a o stanovisko zastupitelstva obce.

Monitoring hospodaření obcí nevyžaduje dodatečné administrativní ani finanční nároky na rozpočty a chod obcí. Obce nejsou povinny Ministerstvu financí zasílat vyplněnou tabulku SIMU. Zdrojem dat pro výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) jednotlivých obcí jsou výkazy FIN 2-12 M a Rozvaha sestavené k 31. 12. příslušného roku a předané do CSÚIS. Výpočet probíhá v březnu následujícího roku a v případě překročení limitů zašle ministerstvo financí příslušné obci dopis, kde žádá zdůvodnění neuspokojivého stavu (obvykle do června téhož roku). Z příchozích odpovědí pak MF zpracuje zprávu, kterou předkládá jako informaci členům vlády.

S otázkou zadluženosti obcí souvisí i zákon o rozpočtové odpovědnosti, který stanovuje podmínky schvalování hospodaření obcí při dluhu institucí veřejného sektoru překračujícího 55 procent a podmínky splacení dluhu obcí, při nedodržení podmínek zákona. Zákon má v sobě tzv. pravidlo dluhové brzdy a tzv. číselné fiskální pravidlo.

Pravidlo dluhové brzdy říká, že činí-li výše dluhu sektoru veřejných institucí nejméně 55 procent nominálního HDP, musí ÚSC schválit svůj rozpočet na následující rok jako vyrovnaný či přebytkový. Jako schodkový může být schválen jen za určitých podmínek stanovených v zákoně. Příspěvkové organizace a DSO nesmí zřizovat nové závazky ze smluv (kromě EU).

Číselné fiskální pravidlo pak říká, že ÚSC hospodář tak, aby výše jeho dluhu nepřesáhla 60 procent průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky, a pokud je tato hranice překročena, nastane pro

ní povinnost postupně splácet předchozí dluhy alespoň o 5 procent z rozdílu mezi výší dluhu a 60 procent jeho průměrných příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Pokud ÚSC nesnižuje dluh alespoň o stanovené minimum rozhodne MF o pozastavení převodu jeho podílu na výnosu daní. To v praxi znamená, že obec může hospodařit s dluhem vyšším než 60 % jeho průměrných příjmů. K pozastavení daňových příjmů dochází pouze pokud ÚSC nesníží svůj dluh o stanovenou částku a zároveň jeho dluh stále převyšuje 60 procent průměru jeho příjmů

Pozastavené daňové příjmy mají být použity na úhradu předchozích dluhů ÚSC.

Výše uvedená pravidla byla napadena některými senátory u Ústavního soudu, ten ale ve svém nálezu z 12. března 2018 potvrdil znění zákona. K prvnímu hodnocení tak dochází na jaře 2018. O prvních sankcích by mělo být rozhodnuto v roce 2019.



Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

**Téma: Veřejné finance,
dotace, majetek obce**

Lektor: RNDr. Zdeněk MATĚJ, Ph.D.

- odborný asistent, Fakulta informatiky, Masarykova Univerzita
- bývalý člen finančního výboru obce Ruda nad Moravou
- tvůrce softwarů pro analýzu finančních dat obcí
- spoluúčast na několika projektech TAČR a GAČR

Kvůli porušení zákona o střetu zájmů podalo ministerstvo už 400 podnětů. Příslib benevolence neplatí



Ministerstvo spravedlnosti podalo již zhruba 400 podnětů kvůli porušení zákona o střetu zájmů. Původně přitom tvrdilo, že na ty, kdo nezveřejní své majetkové poměry v souladu s loni novelizovaným zákonem o střetu zájmů, nebude až do rozhodnutí Ústavního soudu podávat podněty přestupkovým orgánům.

Poslanecká sněmovna přitom nyní projednává novelu zákona o střetu zájmů, která má problémy způsobené loňskou novelizací alespoň částečně zmírnit. V minulých dnech novelu řešily sněmovní výbory. Pozměňovací návrh, který 8. března přijali poslanci z Ústavněprávního výboru, nepovažuje SMS ČR za dostatečný.

Nad detaily a riziky navrhovaného znění se před blížícím se druhým čtením setkala zhruba stovka starostů na semináři poslankyně Věry Kovářové a Sdružení místních samospráv ČR. Konal se v pon-

dělí 19. března v hlavním jednacím sále Poslanecké sněmovny.

„Starostové vítají iniciativu poslankyně Kovářové, která má šanci ještě do léta vyslat jasný signál komunálním politikům, že problematická aktuální podoba zákona o střetu zájmů bude alespoň v nejpalčivějších otázkách změněna. Přesto podle nich kompromisní pozměňovací návrh dostatečně neřeší problémy, které zákon o střetu zájmů komunálním politikům působí,“ uvedl předseda SMS ČR Stanislav Polčák s vysvětlením, že návrh předpokládá, že určité informace budou veřejné a určité ne, a to podle kategorie veřejného činitele.

Na semináři zazněla jednoznačná stanoviska zástupců politických stran, kteří veřejně prohlásili, že návrh na změnu zákona o střetu zájmů na nejbližší schůzi podpoří ve znění kompromisního pozměňovacího návrhu. Podle poslankyně Věry Kovářové

lze očekávat, že novela bude projednávána na půdě sněmovny asi dva měsíce.

„SMS ČR považuje navržené změny za prvotní etapu změny zákona o střetu zájmů, nikoliv za ideální stav. Problematických míst v zákoně, jak i ze semináře vyplynulo, je daleko více. Brzy lze očekávat rovněž rozhodnutí Ústavního soudu na návrh senátorů o vyslovení protiústavnosti dotčených částí zákona, na které poukázali také advokátka Jana Zwyrtková Hamplová a Jan Winter z Právnické fakulty Univerzity Karlovy,“ dodal Stanislav Polčák.

Na semináři zazněly také příklady ze zahraničí a praxe z půdy Evropského parlamentu, jež svědčí o tom, že se česká úprava ocitla spíše na hraně šikany pod záštitou transparentnosti. SMS ČR proto bude usilovat, aby se po komunálních volbách zákon novelizoval řádnou a důsledně projednanou novelou, která zaručí nejen právo veřejnosti na nezbytné informace o veřejných činitelích, ale zároveň důsledně ochrání práva třetích osob a obecně i právo na soukromí, které má i starosta, radní případně jakýkoliv jiný uvolněný funkcionář.

Sdružení místních samospráv hodlá při přípravě komplexních změn čerpat i ze zahraničních zkušeností. Současná právní úprava totiž nepřiměřeným způsobem zasahuje do osobnostních práv veřejných funkcionářů i jejich rodin. Již dříve v nezávislém průzkumu SMS ČR nadpoloviční většina respondentů uvedla, že vůbec zvažuje, zda bude v nadcházejících komunálních volbách znovu kandidovat do veřejných funkcí.



SMS ČR lituje rozhodnutí Ústavního soudu

Návrh skupiny senátorů na zrušení některých paragrafů zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti Ústavní soud zamítl. SMS ČR zpráva znepokojila.

Na přípravě ústavní stížnosti se aktivně podílelo

Napadená právní úprava ve chvíli, kdy celkový dluh sektoru veřejných institucí překročí 55 % HDP, direktivně samosprávným celkům ukládá sestavit přebytkový nebo vyrovnaný rozpočet. Schodkový rozpočet je možné sestavit pouze za předpokladu, že bude schodek uhrazen finančními prostředky z minulých let nebo návratnou finanční výpomocí, jiné hrazení schodku zákon připouští pouze při spolufinancování projektů dotovaných Evropskou unií.

Druhé problematické ustanovení zapovídá samosprávám hospodařit tak, aby výše jejich dluhu překročila 60 % průměru jejich příjmů za poslední čtyři rozpočtové roky. Pokud bude mít samosprávný celek dluh vyšší a nebude se mu dařit ho snižovat, může to vést až k pozastavení převodu části jeho podílu na výnosu daní.

SMS ČR se na přípravě ústavní stížnosti aktivně podílelo. Jako zástupce obecních samospráv dlouhodobě bráníme

zachování práva na samosprávu v České republice, do něž podle našeho názoru předmětná právní úprava zasahuje, neboť za výše uvedených podmínek umožňuje státu praktické popření ústavně zaručeného práva hospodařit s vlastním majetkem podle vlastního rozpočtu. Velice nás mrzí, že se Ústavní soud jako vrcholný orgán ochrany ústavnosti v tomto případě za právo na samosprávu nepostavil.

Nezpochybnujeme nutnost zachovávat udržitelný stav veřejných financí. Opatření vyplývající z předmětné právní úpravy ovšem nejsou způsobila tento cíl zajistit, ani k němu výraznou měrou přispět. Rozhodující podíl na nezdravém stavu veřejných financí v ČR má státní rozpočet, naopak územně samosprávné celky nemají na jejich stav zásadní vliv.

Tzv. dluhová brzda se velmi lehce může stát brzdou pro rozvoj zejména menších obcí, protože ty nebudou při snaze vy-

hovět splnění zákonných podmínek moci realizovat dlouhodobé nákladné investice například do kanalizací, čističek odpadních vod a další nezbytné místní infrastruktury. Situace může zajít i tak daleko, že obce budou pouze s velkými obtížemi schopny plnit úkoly samostatné a přenesené působnosti ve veřejné správě.

Sdružení uznává nutnost v demokratickém právním státě, navzdory kritice, plně respektovat rozhodnutí Ústavního soudu. Bude se však snažit v zákonodárných sborech o prosazení změny předmětné právní úpravy i prosazení další legislativy, která nebude komplikovat činnost obcí.

*Dominik Hrubý,
legislativní analytik SMS ČR*

SMS ČR vyzývá k rychlému spuštění reformy regionálního školství

Více než patnáct set obcí vyjádřilo zásadní nesouhlas s návrhem odkladu reformy regionálního školství předloženým MŠMT v právě projednávaném mezirezortním připomínkovém řízení. SMS ČR požaduje zachování původně schváleného termínu účinnosti reformy regionálního školství, a to od 1. 9. 2018. Jde o tři roky pečlivě připravovaný kompromis.

Předseda Pracovní skupiny pro školství a sport SMS ČR Oldřich Vávra shrnuje následující argumenty:

- Reforma financování byla vyvolána reálnou potřebou přivést do financování školství předvídatelnost, zachovat dostupnou síť základního vzdělávání, zajistit úhradu pedagogické práce ze strany státu (garanta vzdělávání), učinit odměňování pedagogů mezikrajově srovnatelné.
- Vzhledem k zavedení nových požadavků na školy a pedagogickou práci v posledních letech (nárůst výkonů a pedagogických pracovníků) jsou dnes školy s jiným než k maximu se blížícímu se naplnění silně

finančně poškozeny a řada stojí na pokraji vážných finančních problémů.

- Reforma byla dlouhodobě projednávána a schválena v podobě kompromisu všech odborných partnerů, státu a zřizovatelů (obcí).
- Na reformu financování byla navázána řada dalších opatření. Nepovažujeme za možné pouze odsunout část financování, ale vše ostatní ponechat v platnosti.
- Zásadně nesouhlasíme s tím, aby úhrada pedagogické práce byla přesunuta na zřizovatele (obce). Schválení předkládané novely bude znamenat výrazné zatížení zřizovatelů a přenos nákladů ze strany státu na zřizovatele.
- Trvale jsme při projednávání záměru reformy upozorňovali na finanční dopady a není pravda, že by tyto nebyly známy. Jejich rámec bylo možno předvídat. Z výše uvedených důvodů požadujeme navrhanou novelu zamítnout
- Požadujeme předložení návrhu finančního zajištění sítě škol od 1. 9. 2018

PS: Po redakční uzávěrce ministr od odkladu ustoupil.

Každé dítě má právo na úspěch ve škole a v životě

Téma, okolo něhož se točila diskuze ve čtvrtek 22. 2. v poslanecké sněmovně, nastolili poslankyně Valachová a poslanec Staněk. Diskuze probíhala nad tématy spravedlivého financování škol a školských zařízení, které by mělo být spuštěno 1. 1. 2019. Konkrétně se projednávalo financování pedagogické práce, práce volnočasových aktivit, financování nepedagogických pracovníků. Za SMS ČR se setkání účastnil Petr Halada, který deklaroval nutnost dotačních titulů na financování investic ve školách /MŠ, ZŠ, tělocvičny a jídelny/, zmínil se o nutnosti podpořit navýšení koeficientu na žáka ze sdílených daní na minimálně 11 procent. Uvedl rovněž, že SMS ČR podporuje novou reformu financování regionálního školství, ale jen za předpokladu, že tento systém podpoří ministerstvo financí minimálně částkou 3,5 miliard korun a že reforma bude provedena dle harmonogramu a nebude fázována.



Výbor pro modernizaci VS se zabýval i GDPR

Řídící výbor pro modernizaci veřejné správy se sešel 7. 2. na půdě Ministerstva vnitra. Účastníci se dozvěděli o výstupech z RVVS, plnění IP 1 ke konci loňského roku, shlédli prezentaci Registru práv a povinností, prezentaci k vyhodnocení výzev z OPZ pro územně samosprávné celky v roce 2017 a představili si projekt Public Governance Reviews. „Na jednání se řešila otázka GDPR (implementace bude vyvěšena na webových stránkách, podklady pro obce I. typu budou předloženy v průběhu měsíce února), prezentované příspěvky (RPP a výzvy z OPZ) měly informační charakter (nové výzvy z OPZ v březnu 2018 budou reflektovat problematiku GDPR),“ shrnul Marek Komárek, který na jednání zastupoval SMS ČR.

Rada vlády pro veřejnou správu řeší zákony, exekuce i veřejnou správu po roce 2021

Zajištění finančních prostředků k provedení výkonů rozhodnutí (exekucí) obecných stavebních úřadů vydaných ve veřejném zájmu (MMR), informace o přípravě zákona o zpracování osobních údajů či informace o přípravě novely zákona o státní službě probírali účastníci 25. zasedání Rady vlády pro veřejnou správu v pátek 16. 2. SMS ČR zde zastupoval Jan Sedláček. Řeč byla také o plánovaných novinkách v oblasti eGovernmentu i o koncepci veřejné správy 2021+. Předsedající schůze David Sláma v krátkosti informoval o přípravách na příští programové období.

Právní poradnu najdete na webinaru i na portálu Rok v obci

8. WEBINÁŘ na téma „Ochrana osobních údajů, GDPR“ se konal v pátek 16. 2. Přednášející JUDr. Jakub Blažek radil on-line starostům, kteří se dopředu přihlásili. SMS ČR připomíná, že v případě další potřeby právní poradny mohou starostové využít metodicko-právní poradnu na portálu www.rokvobci.cz. Na uvedeném odkazu www.rokvobci.cz zpravy-redaktoru/detail/869-metodicko---pravni-poradenst, najdete záznamy a materiály z webinarů, které již proběhly.

Ministryně Dostálová stojí o podporu SMS ČR

Především problematiky sociálního bydlení se týkala schůzka s ministryní pro místní rozvoj Klárou Dostálovou, na níž byli přítomni představitelé SMS ČR. Kromě předsedy Stanislava Polčáka a Radka Brázdy se jednání účastnil také senátor Jiří Vosecký. „Ministryně společně s ředitelem odboru MMR RNDr. Klímou představila záměry ministerstva a zdůraznila, že má eminentní zá-

jem o podporu profesních organizací obcí, tj. jak SMS ČR tak SMO ČR. Zdůraznila, že chce dosáhnout maximální shody,“ shrnul Radek Brázda. Věcný záměr zákona by měl být projednáván v průběhu letošního roku, poté by mělo následovat paragrafové znění. „Ministerstvo se rovněž připravuje na financování sociálního bydlení,“ dodal.

SMS ČR je proti zpoplatnění úseků silnic 1. tříd

SMS ČR odmítá rozšíření výběru mýta pro vybrané úseky silnic první tříd. Tomáš Chmela a Petr Halada o tom jednali v pátek 23. 2. s náměstkem Kopřivou. Text petice proti rozšíření zpoplatněných úseků silnic prvních tříd podpořilo předsednictvo Sdružení na svém jednání. „Obáváme se, že dojde k dalšímu zahlcení dvojek a trojek bez kýženého efektu,“ zdůvodňuje. Seznámit s peticí se můžete zde www.stopmytuna1.cz.

Registr obecně závazných vyhlášek SMS ČR odmítá

SMS ČR odmítá novou povinnost, kterou chce uložit MMR obcím – registr obecně závazných vyhlášek. Povinnost nahrát každou schválenou vyhláškou do registru vnímá jako zásah do Ústavou garantovaných práv na samosprávu. Postoj vyjádřilo SMS ČR ústy svého tajemníka Tomáše Chmely ve středu 28. 2. na druhém jednání pracovní skupiny k vydaným obecně závazným vyhláškám územních samosprávných celků.

Podmínky nesmějí být diskriminační vůči periferním oblastem

Zaznělo to ve čtvrtek 1. 3. na jednání Rady ESIF, jehož se účastnil i tajemník Sdružení Tomáš Chmela. Zástupce SMS ČR se ostře ohradil proti neschopnosti ministerstva přemyslu a obchodu vyhlásit výzvy z operačního programu Podnikání a inovace na projekty, jež mají zavádět sítě vysokorychlostního internetu v periferních oblastech. Žádáme, aby obce mohly samostatně podávat své projekty a aby podmínky nebyly vůči venkovu diskriminační. Vrátit 14 miliard, které zatím visí ve vzduchoprázdnu, by byl obrovský faul vůči venkovu.



Nová aplikace pomůže starostům při tvorbě Programu rozvoje obce

Novou webovou aplikaci, která pomůže obcím při tvorbě Programu rozvoje obce, představil starostům ve čtvrtek 1. 3. v Pardubicích workshop Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Aplikace Invence pro obce a regiony je k dohledání zde: <http://www.obcepro.cz/invence-pro-obce>. Cílem projektu je zkvalitnit proces strategického řízení rozvoje obcí. K tomuto účelu budou díky projektu vytvořeny metodiky (návodů) a nástroje, které pomohou starostům v praktickém využívání a naplňování strategických rozvojových dokumentů. Za SMS ČR se workshopu účastnili Kristýna Vodrážková a Zdeněk Kašpar.

Analýza připravenosti obcí na GDPR by se měla brát v potaz

Dvě analýzy připravenosti na GDPR si představili účastníci pracovní skupiny první březnový den na půdě ministerstva vnitra. První se týkala krajů, druhá obcí. Analýza připravenosti na GDPR v obcích ukázala velké rozdíly mezi obcemi. Velmi málo se věnuje malým obcím. Dobrá příprava na GDPR byla vyzdvížena např. v obci Karviná, která se ale na-prosto typově liší od obcí, jakými se zabývá ve svých implementacích SMS ČR. V pracovní skupině zastupuje SMS ČR Marek Komárek. Ten také sdělil, že představená analýza připravenosti na GDPR v krajích nemá pro SMS ČR větší význam, alespoň okrajově by měla být brána v potaz analýza připravenosti obcí.



Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prátné, Nábřeží 599, 760 01, telefony: 577 688 103, 604 345 806, internet: www.smscr.cz, email: info@smscr.cz, Informační zpravodaj SMS ČR vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČ: 75130165, www.smscr.cz, info@smscr.cz, místo vydání Zlín, dat. vydání 11. 4. 2018, 2/2018, ev.č. MK ČR E 20029. Výkonový redaktor: Marie Šuláková; Grafické zpracování: Ing. Petr Machůl +420 776 160 680; Použité fotografie: Archiv SMS ČR, archivy obcí, Marie Šuláková.